

Föreningen
Sveriges Stadsbyggare

REVISORSRAPPORT
2018-05-19

Till styrelsen

Revisorernas rapport över verksamheten 2017

REVISIONENS UPPLÄGG OCH GENOMFÖRANDE

Årets revision har genomförts i likhet med tidigare år av undertecknade förtroendevalda revisorer och anlitad godkänd revisorn Elisabeth Mårsell, KPMG.

Den godkände revisorn har främst granskat den ekonomiska redovisningen samt de grundläggande kraven på områden som är av väsentlig vikt för styrelsens förvaltning. Detta gäller bl a att attesträtter och befogenheter följts samt viss granskning av verifikationer via stickprov. Vidare ingår en räkenskapsrevision där resultat- och balansräkningen granskas samt att en årsredovisning föreligger.

De förtroendevaldas revision inriktas främst på att trygga så att föreningens stadgar efterlevs, att den beslutade verksamhetsplanen har genomförts och att största möjliga medlemsnytta har uppnåtts. I detta ingår att ta del av styrelsens förvaltning, beslut och protokoll, att beslutade ansvar och befogenheter har följts samt att i andra avseenden trygga så styrelsens förvaltning skett på ett för medlemmarna tryggt sätt.

Revisorerna vill även peka på vikten av att det finns en långsiktig strategi för föreningens utveckling och vilka konsekvenser detta medför. Inte minst gäller detta en bedömning av hur nuvarande tillgång på ideella insatser är realistisk och hur en framtida styrning och administration kan lösas.

Under revisionsarbetet har revisorerna genomfört ett antal möten och kompletterande uppgifter har inhämtats från ordförande, kassör och övriga berörda funktionärer. Revisionen har avslutats med ett gemensamt möte mellan revisorerna och styrelsens ordförande och kassör.

Denna rapport är en sammanställning av de viktigaste frågorna och de synpunkter som lämnats av revisorerna och som till viss del också framgår av revisionshandlingarna till årsmötet.

Då revisionen avser styrelsens hela förvaltning är det angeläget att denna rapport redovisas till hela styrelsen och beaktas i det långsiktiga arbetet.

VIKTIGA HÄNDELSER ENLIGT FÖRVALTNINGSUTSKOTTET (FU)

Ordföranden noterar att kursverksamheten varit omfattande och att man genom ökat nätverksarbete funnit nya samarbetspartners för konferenser, bl a med Svenskt Vatten. Även andra samarbetskontakter har tagits. Vidare har en ny grafisk profil tagits fram liksom en ny hemsida. Matrikeln finns nu tillgänglig på föreningens hemsida.

Ett förberedande arbete har skett för att föreningen skall kunna vara aktiv i statens remisshandlingar och arbetet med hur detta fortsatt skall handläggas förbereds.

Det internationella och nordiska samarbetet i olika organ har fortsatt och en internationell kommitté har bildats för att strukturera och planera det fortsatta arbetet och insatserna i dessa frågor.

En angelägen genomlysning av de administrativa tjänsterna som utförs av Konstella har skett och nya avtal har upprättats. Viss personalomsättning hos Konstella har dock medfört att ökade insatser krävts från föreningen.

REVISORERNAS SYNPUNKTER

Revisorernas synpunkter har under många år dokumenterats och tillställts styrelsen och redovisats i plenum. Vissa av lämnade synpunkter är långsiktiga och återkommer därför i revisionsarbetet medan andra är förslag till åtgärder som kan och bör verkställas snarast. Därför redovisas nedan tidigare påtalade åtgärder i den mån de inte är aktualiserade eller avslutade. I revisorernas rapport för 2016 utvecklades och förtydligades frågorna medan de i denna rapport redovisas mera som en lägesrapport.

Arkiveringen

Tidigare påtalanden har till viss del åtgärdats, bl a är nu kursverksamhetens arkivering av avtal och överenskommelser som är av vikt för verksamheten väl dokumenterade. De ekonomiska uppföljningsdokument för kursverksamheten som enligt tidigare påpekanden skall finnas har nu dokumenterats på önskvärt sätt.

Beträffande arkivering av avtal finns brister där både aktuella och utgångna avtal inte särskiljs. Dessutom saknas en sammanställning över aktuella avtal så att de kan följas bl a vad gäller giltighet och uppsägningstider etc.

Revisorerna noterar även att arkiveringen av styrelseprotokoll m m som gjorts i inbunden form inte är adekvat genomförd.

Styrelsen måste tillse att tydliga rutiner och ansvar för arkiveringen upprättas och följs.

Verksamhetsberättelsen

Revisorerna har tidigare år påtalat behovet av att omarbета verksamhetsberättelsen till en för medlemmarna betydligt mera tillgänglig och strukturerad form. Till viss del har detta skett detta år. Verksamhetsberättelse har summerats medan kommittéernas detaljerade berättelser lagts som bilagor. Fortfarande är dokumentet mycket omfattande med ca 45 sidors textmassa vilket rimligen inte stimulerar till läsning.

Här finns fortfarande möjligheter att omarbета och popularisera innehållet för att bli lätt tillgängligt. Berättelsen skall fokusera på de väsentligaste händelserna och frågorna som styrelsen vill redovisa, presenterade på ett lätt tillgängligt sätt, gärna med bilder och

diagram/tabeller, som också visar trender och utveckling.

Möjligheten att också utnyttja verksamhetsberättelsen som en del i framtida medlemsvärning och att nå ut med föreningens verksamhet i olika sammanhang bör beaktas. Därför är det önskvärt att en professionell skribent och layoutresurs medverkar i utformningen.

Krav på budget/kalkyl och uppföljning av vissa beslut/projekt

Successivt har bra rutiner för budget och uppföljning genomförts för föreningens väsentliga aktiviteter och verksamheter, bl a för kurser och tidskrift. Här finns rutiner för fortlöpande styrning och kontroll av ekonomin. Genom den projektredovisning som föreningen använder kan intäkter och kostnader följas och fortlöpande redovisas för styrelsen. Denna möjlighet bör styrelsen beakta även för tillfälliga projekt och åtgärder.

Föreningens tillgångar och dess förvaltning

Föreningen har under årens lopp byggt upp en avsevärd förmögenhet, för närvarande ca 15 mkr, med tillgångar i form av aktier och värdepapper. I samband med tidigare års revisorsrapporter har krav ställts på att lägga fast vissa "nyckeltal" för att följa olika ekonomiska faktorer. Så har också skett för föreningens ekonomiska tillgångar.

I verksamhetsplanen uttrycks att tillgångarna skall trygga föreningens löpande utgifter under två år. I övrigt finns ingen tydlig policy om placeringar etc utan styrelsen har gett kassören löpande uppdrag där underlaget har varit de råd etc. som nuvarande bankkontakter rekommenderat.

En avgörande och strategisk fråga är givetvis hur stor förmögenhet som skall tryggas och hur den kan nyttjas. Utöver att trygga verksamhetens fortbestånd finns inga motiv i stadgarna för att bygga upp en betydande förmögenhet. Istället bör styrelsen överväga hur föreningen på bästa sätt kan använda denna till att utveckla föreningen för att skapa ökad medlemsnytta, engagera sig i eventuell forskning /utveckling etc allt givetvis enligt föreningens grundläggande syfte.

Med den utveckling som hittills varit har värdet av de ekonomiska tillgångarna haft en jämförelsevis god utveckling, dock utan att någon mera djupgående analys skett. Många av de beslutade placeringarna i aktier har tagits många år tillbaka i tiden. Detta är självklart inte negativt om utvecklingen är fortsatt god.

Revisorerna ser svårigheten för styrelsen att bedöma denna utveckling som även för alla rådgivare och s k experter är mycket komplicerad vilket ganska ofta kommer fram i samhällsdebatten. Då betonas ofta värdet av att i bedömningen av kapitalplaceringar vända sig till mer än en källa för att få en "second opinion". Vidare är i de fall förvaltningskostnader uttages denna kostnad väsentlig för utfallet på sikt.

Eftersom föreningen nu anlitat samma rådgivare under ett flertal år borde det, utan att i förväg ta ställning till en eventuell ändrad kapitalplacering, vara av värde att med en fastställd policy även tillfråga en alternativ rådgivare för att få ett förslag till placering. Därmed skulle en viss trygghet och jämförelse kunna ske med nuvarande situation och styrelsen hade en större möjlighet att förvissa sig om att medlemmarnas kapital förvaltas på ett tryggt och förnuftigt långsiktigt sätt.

Revisorerna rekommenderar styrelsen att se över och aktualisera policyn för kapitalförvaltningen och därefter rådfråga någon alternativ bank för att få en bedömning av placeringarna.

Internationella samarbetet

Revisorerna har återkommande uppmärksammat vikten av att det engagemang och de insatser som föreningen satsar både i det nordiska och det internationella samarbetet måste komma medlemmarna till godo på lämpligt sätt. Uppenbarligen finns en fortsatt osäkerhet om engagemanget inom det nordiska samarbetet. Även inriktningen mot ett EU-fokus bör uppmärksammas.

Revisorerna ser med förväntan fram mot internationella kommitténs arbete och planen för föreningens fortsatta internationella arbete. I detta arbete bör också en utvärdering genomföras beträffande hittills nedlagda resurser i förhållande till kompetenshöjning och ekonomi. Nyckeltal bör skapas.

Föreningens långsiktiga strategi och positionering

Motiven för föreningens namnändring av föreningen var, som revisorerna tolkat styrelsens handläggning, att tydligare lyfta fram föreningen inom stadsbyggnadsområdet och bli mer aktiv på olika sätt i den samhällsdebatten, t ex genom att lämna remissvar på statliga och andra utredningar. Vidare bedömdes möjligheten att rekrytera fler medlemmar vara större om föreningens namn upplevdes som mer aktuellt och attraktivt.

En väsentlig faktor för framtiden är i hur hög grad föreningen kan drivas och utvecklas utöver nuvarande nivå med den rent ideella insatsen som bärande. Även om vissa funktionärer idag är arvoderade och vissa administrativa och ekonomiska tjänster köps sker omfattande insatser fortsatt rent ideellt.

Revisorerna ser det därför som mycket angeläget att styrelsen snarast startar en process för att belysa föreningens långsiktiga strategi och mål samt vilka åtgärder som på sikt krävs för att nå målen.

En första viktig del i detta arbete är att positionera föreningen på det "intresseområdemarknad" där också ett antal andra föreningar och aktörer finns och att lyfta fram de intressen och faktorer föreningen skall "konkurrera" alternativt "komplettera" de övriga föreningarna med.

Därefter kan en långsiktig strategi och ett åtgärdsprogram läggas fast och där det också kan bedömas vilka resurser som kommer att krävas.

Ett lämpligt forum att inleda en sådan process är de strategimöten som styrelsen håller regelbundet. Här deltar ju styrelse, kommittéledamöter och andra engagerade, vilket tryggar en bred och öppen dialog. Inledningsvis kan det också vara värdefullt att få stimulans i diskussionerna genom att engagera någon lämplig "framtidsbedömare" av typ forskare/samhällsdebattör med engagemang och intresse i samhälls/stadsbyggandet.

Summering i stort

De senare årens arbete med att strukturera och utveckla föreningens arbete, främst administration och rutiner men också ett mera systematiskt planeringsarbete med verksamhetsplan med budget och uppföljning har, successivt etablerats på ett bra sätt. Fort-

farande finns dock möjligheter till förbättring och utveckling, men de väsentligaste åtgärderna är nu på plats och tillämpas. Därmed finns en god bas att gå vidare utifrån vad gäller styrelsearbete och dess administration.

Det framtida arbetet måste fortsatt fokusera på medlemsnyttan och säkra att de grundläggande kraven enligt stadgarna uppfylles.

Revisorerna bedömer att man genom namnändringen har skapat förväntningar på en gynnsam utveckling av föreningens framtida verksamhet. Föreningen förväntas därmed synas tydligare inom intresseområdet och i samhällsdebatten till gagn för dagens och framtidens medlemmar. Detta kräver att styrelsen snarast startar en process för att lägga fast föreningens framtida strategi och långsiktiga mål.

I de fortsatta diskussionerna ligger den viktiga frågan på vilket sätt och med vilka resurser krävs för att förverkliga uppsatta mål. Därmed kan frågan om behovet av resurser i form av köpta tjänster/samverkan och tillgången på framtida ideella insatser för att nå målen bättre bedömas. Detta i synnerhet som vissa av dagens ideella insatser, av naturliga skäl, måste ersättas på sikt.

Leif Josefson
förtroendevald revisor

Anders Liljekvist
förtroendevald revisor